

Protokół

1. posiedzenia, III. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 25. Listopada 1885.

Początek o godzinie 12. minut 30.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Obeenyh posłów 93.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera na mocy reskryptu cesarskiego z dnia 14. Listopada b. r. 1sze posiedzenie III. Sesyi V. peryodu Sejmu galicyjskiego.

Na prowizorycznych sekretarzy zaprasza Marszałek pp. hr. Stanisława Badeniego, Tytusa Siengalewicza, księcia Władysława Sapiehę i Adama Jędrzejowicza.

Po przemówieniu wznosi Marszałek okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia J. E. p. Namiestnik i składa do łaski Marszałkowskiej następujące przedłożenia rządowe:

- 1) Zamknięcie rachunków funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej oraz Wielkiego Księstwa Krakowskiego za rok 1884.
- 2) Preliminarze funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej oraz Wielkiego Księstwa Krakowskiego.
- 3) Pięć projektów ustaw o osuszeniu bagien Niskich i Rudnickich, oraz o regulacyi potoków Łęgu, Trześniówki i Kiesieliny.

Marszałek oddaje cześć pamięci zmarłego członka Sejmu śp. ks. Alojzego br. Pukalskiego i śp. posłów Henryka hr. Wodzickiego, Waleryana Podlewskiego i Aleksandra Łukaszewicza, którą Izba przez powstanie wyraża.

Przemawia p. Romańczuk.

P. hr. Stanisław Badeni czyta następujące dostatecznie poparte wnioski:

Wniosek.

Zważywszy na wzrastające z każdym rokiem potrzeby funduszu krajowego tudzież niemożność pokrycia tych potrzeb dodatkami do podatków bezpośrednich, które pomimo, iż są znacznie wyższe od dodatków krajowych, pobieranych we wszystkich innych krajach koronnych, jeszcze nie pokrywają zwyczajnych wydatków budżetu krajowego.

Zważywszy następnie, iż obecne przeciążenie podatkami stałymi, a zwłaszcza gruntowym, w obec dokonywanego się przesilenia w stosunkach produkcji rolniczej, wzbudza usprawiedliwioną obawę co do nieuniknionego upadku tej produkcji i wyczerpania sił podatkowych w kraju naszym,

Zważywszy w końcu, iż w innych krajach koronnych pobierane już bywają na potrzeby krajowe opłaty konsumcyjne od napojów gorących, mięsa i t. d. do nakładania których Sejmy krajowe w myśl postanowienia §. 22. statutu krajowego są uprawnione,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Celem pokrycia niedoborów w budżecie krajowym, względnie zniżenia krajowych dodatków od podatków bezpośrednich, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt do ustawy krajowej wprowadzającej krajowe opłaty konsumcyjne.

Lwów dnia 25. Listopada 1885.

Abrahamowicz

jako wniośkodawca.

M. Rey, Seweryn Henzel, Stanisław Stadnicki, Ryszard Zawadzki, T. Wasilewski, Tadeusz Langie, Ludwik Wierzbicki, W. Koziebrodzki, Jerzy Czartoryski, Władysław Struszkiewicz, Dzeduszycki Tadeusz, Hozard, M. Onyszkiewicz, S. Badeni, Płaziński, Pilat.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę:

Ustawa

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem, zmieniająca §. 26. Ordynacyi wyborczej dla gmin.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, postanawiam:

Art. I.

§. 26. Ordynacyi wyborczej dla gmin z dnia 12. sierpnia 1866 r. dz. ust. kr. Nr. 19. w dotychczasowem brzmieniu zostaje uchylony i ma brzmienie jak następuje:

§. 26.

W każdym kole wyborczem ci, którzy otrzymali bezwzględną ilość głosów na Radnych, mają być uznani Radnymi, ci zaś którzy otrzymali bezwzględną ilość głosów na zastępców, mają być uznani zastępcami.

Jeżeli przy pierwszym głosowaniu, na któregokolwiek wybrać się mającego radnego lub zastępcę, taka większość głosów nie wypadła, wówczas przedsięwziętym będzie drugi wybór, a gdyby i przy tym potrzebna większość głosów do skutku nie przyszła, przystąpi się do wyboru ściślejszego.

Przy ściślejszym wyborze ograniczyć się mają wyborem tylko do tych osób, które przy drugim głosowaniu względnie najwięcej głosów za sobą miały.

Liczba osób, pod ściślejszy wybór poddać się mających, będzie zawsze dwa razy tak wielką, jak liczba radnych lub zastępców mających się jeszcze wybrać. Przy równości otrzymanych głosów rozstrzyga los, kto ma być do wyboru przedstawiony.

Głos, dany przy trzecim wyborze na osobę nie wprowadzoną do wyboru ściślejszego, za nieważny ma być uznany.

Art. II.

Powyższe postanowienie będzie zachowane przy nowych wyborach Rad gminnych rozpisanych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Lwów 25. Listopada 1885.

Wład. Koziebrodzki.

wnioskodawca.

Łubieński, Abrahamowicz, Seweryn Henzel, Stanisław Stadnicki, Ryszard Zawadzki, T. Wasilewski, Wojciech Dzieduszycki, Tytus Siengalewicz, Tadeusz Langie, Romańczuk, Brykezyński, Jaworski, Jerzy Czartoryski, Wład. Struszkiewicz, Dzieduszycki Tadeusz, Roman Czartoryski, A. Czajkowski, Onyszkiewicz, Dr. Weigel, ks. Sawa, Płaziński, Bereźnicki, M. Rey, Ludwik Wierzbicki, Pilat, M. Sapięha.

Marszałek oświadcza, że wnioski te traktowane będą regulaminowo.

Marszałek zawiadamia Izbę, że udzielił 8-dniowego urlopu p. Stan. Polanowskiemu.

Z porządku dziennego przystąpiono do wyboru czterech sekretarzy.

Na skrutatorów powołuje Marszałek pp. Płazińskiego, Ochrymowicza, Rozwadowskiego Bolesława, Merunowicza, Brykezyńskiego, Goldmana i Waygarta.

Z porządku dziennego następuje wybór czterech kwestorów.

Na skrutatorów powołuje Marszałek pp. Torosiewicza, Bereźnickiego, Abrahamowicza, Goreckiego, Dzieduszyckiego Wojciecha, Langiego i Tarnowskiego Stanisława (młodszego).

P. Waygart ogłasza wynik skrutinium wyboru czterech sekretarzy.

Głosujących 84.

Wybrani: Badeni hr. Stanisław, Jędrzejowicz Adam, ks. Sapięha Władysław i Siengalewicz Tytus.

Z porządku dziennego następuje wybór 12tu rewidentów.

Na skrutatorów powołuje Marszałek pp. Strassera, Łozińskiego, Romańczuka, Fruchtmana, Zborowskiego, Jędrzejowicza Stanisława i Pławickiego.

P. Langie ogłasza wynik skrutinium wyboru czterech kwestorów.

Głosujących 84.

Wybrani: pp. hr. Golejewski Antoni, Kaszewko, Korytowski i Emil Torosiewicz.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie następujących przedłożeń Wydziału krajowego:

- a) Sprawozdania o wniosku posła Lasockiego co do zmiany 3go ustępu §. 64. ustawy gminnej.

Sprawozdawca J. E. p. Smolka wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej, wybrać się mającej.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi, ażeby tak przedmiot powyższy jak i sprawozdania pod lit. b i c, porządku dziennego wymienione, odesłane zostały do komisji gminnej z 9. członków wybrać się mającej.

Sprawozdawca JE. p. Smolka przystępuje do wniosku p. Abrahamowicza.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Abrahamowicza.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje:

b) Sprawozdanie w przedmiocie zmiany postanowień §. 48. ustawy o Reprezentacji powiatowej.

c) Sprawozdanie w sprawie uzupełnienia postanowień §. 37. ustawy gminnej co do terminu wnoszenia zażaleń od rozporządzeń Zwierzchności gminnej.

Sprawozdawca J.E. p. Smolka wnosi odesłanie tych sprawozdań do komisji gminnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje:

Sprawozdanie w przedmiocie uzupełnienia postanowień §. 39. statutu dla miasta Lwowa co do terminu dla wnoszenia zażaleń przeciw rozporządzeniom Prezydenta, Magistratu i innych organów gminy.

Sprawozdawca J. E. p. Smolka wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej z 15 członków wybrać się mającej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie w przedmiocie rozłączenia miejscowości Tywonia i Szczytna w jedną gminę połączonych.

Sprawozdawca J. E. p. Smolka wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek.

J. E. p. Smolka stawia wniosek upoważnienia przez Wys. Izbę Wydziału krajowego do przedstawienia Wysokiemu Sejmowi bez drukowania sprawozdań i wniosków Wydziału krajowego w przedmiocie uchwalenia dodatków do podatków bezpośrednich na potrzeby gminne, dodatków do podatków konsumcyjnych i opłat od napojów spirytusowych, jako też na udzielenie prawa do poboru opłat mytniczych, oraz innych mniejszej wagi sprawozdań.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie w przedmiocie wyłączenia obszarów dworskich i gmin Kahujów, Werbiż, i Honiatyceze z okręgu sądowego Komarno i c. k. Starostwa Rudki, a przydzielenia do Sądu powiatowego w Szczercu i Starostwa we Lwowie.

Sprawozdawca poseł Romer wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji prawnej z 7miu członków wybrać się mającej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Pietruski wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji lustracyjnej z 9ciu członków wybrać się mającej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie o budowie krowiarni i rzeźni w zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie i Sprawozdanie w przedmiocie nadzwyczajnego wydatku na większe roboty konserwacyjne około szpitala św. Łazarza w Krakowie.

Sprawozdawca p. Hoszard wnosi odesłanie obu tych przedmiotów do komisji budżetowej z 15tu członków wybrać się mającej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie w przedmiocie przeniesienia miejscowości Rokitna z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Janowie i ze Starostwa w Gródku do okręgu c. k. Sądu delegowanego miejskiego i c. k. Starostwa we Lwowie.

Sprawozdawca p. Romer wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji prawniczej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie w przedmiocie wyłączenia miejscowości Czerteż i Stańkowa z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żurawnie i c. k. Starostwa w Żydaczowie, a przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Kaluszu, dalej

Sprawozdanie w przedmiocie utworzenia trzeciego Sądu powiatowego w c. k. Starostwie Rohatyńskim z siedzibą w mieście Bukaczowcach i

Sprawozdanie w przedmiocie przeniesienia miejscowości Zawadka z okręgu c. k. Sądu powiatowego we Frysztaku i z c. k. Starostwa w Jaśle do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Strzyżowie i c. k. Starostwa w Rzeszowie.

Sprawozdawca p. Romer wnosi odesłanie tych przedmiotów do komisji prawniczej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie w przedmiocie utworzenia siedziby władz administracyjnych w Jordanowie.

Sprawozdawca p. Romer wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie w przedmiocie naznaczenia siedziby dla przyszłego Sądu obwodowego Czortkowskiego.

Sprawozdawca p. Romer wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji prawniczej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie w przedmiocie petycji gminy Frysztaka o uzupełnienie ustawy krajowej o szupacnictwie artykułem dodatkowym względem przjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania osób oddawanych przez c. k. Sądy gminom miejscowym do chwili ich wydalenia.

Sprawozdawca p. Romer wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie w przedmiocie przeniesienia miejscowości Mileczyce z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Sądowej Wiszni, c. k. Starostwa a ewentualnie i Reprezentacji powiatowej w Mościskach do c. k. Sądu powiatowego, c. k. Starostwa i Reprezentacji powiatowej w Rudkach.

Sprawozdawca p. Romer wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji prawniczej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowym funduszków krajowych za rok 1883. i sprawozdanie o budżecie krajowym na rok 1886.

Sprawozdawca p. Rybicki wnosi odesłanie obu tych przedmiotów do komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sekretarz p. hr. Stanisław Badeni wnosi, ażeby na porządku dziennym najbliższego posiedzenia zamieszczono wybory tych komisji, których na dzisiejszem posiedzeniu jeszcze nie uchwalono, mianowicie:

Komisji petycyjnej	z 24 członków
„ drogowej	„ 12 „

Komisji szkolnej	„ 15	„
„ bankowej	„ 11	„
„ dla spraw gosp. kraj. z 18 członków.	„ 18	„
„ górniczej	„ 7	„

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Po wyczerpaniu porządku dziennego zamyka Marszałek posiedzenie i naznacza następne na dzień 26 listopada 1885. godzinę 11tą przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 2 posiedzenia, III. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się od będzie we Czwartek dnia 26. Listopada 1885 o godzinie 11. przed południem.

Pierwsze czytanie następujących przedłożeń Wydziału krajowego:

- a) Sprawozdanie w przedmiocie wyłączenia przysiołka Podlesie ze związku gminy Medwedowce w powiecie Buczackim i utworzenie żeń samoistnej gminy. — Sprawozdawca p Smolka.
- b) Sprawozdanie w przedmiocie projektu zmiany etatu osób i płac grona nauczycieli przy krajowej średniej szkole gospodarstwa lasowego. — Sprawozdawca poseł Rybicki.
- c) Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszków krajowych za rok 1884. Sprawozdawca poseł Rybicki.
- d) Sprawozdanie w przedmiocie zmiany art. 18. ustawy szkolnej krajowej z dnia 2. Maja 1873 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych. Sprawozdawca poseł Pietruski.
- e) Sprawozdanie w przedmiocie subwencyonowania żeglugi parowej na Dniestrze. Sprawozdawca poseł Władysław Badeni.
- f) Sprawozdanie w przedmiocie użycia dochodów funduszu podrzuteków w Krakowie. Sprawozdawca poseł Hoszard.
- g) Sprawozdanie w przedmiocie przeniesienia siedziby c. k. Starostwa powiatowego z Tlumacza do Tyśmienicy. Sprawozdawca poseł Romer.
- h) Sprawozdanie w przedmiocie ustanowienia nowego Sądu powiatowego w Pruchniku. Sprawozdawca poseł Romer.
- i) Sprawozdanie w przedmiocie przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny. Sprawozdawca poseł Romer.
- k) Sprawozdanie wyborów poselskich. Sprawozdawca poseł Pietruski.
- l) Wybór komisji gminnej administracyjnej, prawniczej, lustracyjnej, budżetowej, petycyjnej, drogowej, szkolnej, bankowej, górniczej, kultury krajowej.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. minut 20.

Marszałek krajowy:

Dr. Zyblikiewicz w. r.

Sekretarze:

**Badeni.
Siengalewicz.**